

# Hallintopakon asettaminen / Jätelain mukainen määräys kiinteistön siivoamiseksi

Lupa- ja valvontajaosto 12.03.2025 § 21

415/11.03.02/2024

Valmistelija Ympäristötarkastaja Henna Laurila

Raahen kaupungin lupa- ja valvontajaoston kevätkatselmuskierroksella 7.6.2023 kiinteistöllä Piehingin jakokunta 678-411-876-2 osoitteessa Pohjaskarintie 130 havaittiin varastoitavan käytöstä poistettuja veneitä, renkaita, puu-, metalli- ja puutarhajätettä, ylijäämämaata sekä muuta jätteeksi luokiteltavaa materiaalia. Alue sijaitsee Pohjaskarin kalasataman metsäisellä reuna-alueella.

Tarkastuksen perusteella kiinteistön omistajaa Piehingin Osakaskuntaa (y-tunnus 0189268-8) on 30.6.2023 kehoitettu poistamaan kiinteistöltä kaikki käytöstä poistetut, jätteeksi luokiteltavat (JäteL 5 §) materiaalit ja toimittamaan jätteet asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan. Materiaalit, jotka eivät ole jätteeksi luokiteltavia, tuli varastoida siten, ettei ulkovarastointi ole ympäristöä häiritsevää tai rumentavaa. Toimenpiteet tuli olla tehtynä 31.8.2023 mennessä.

Kiinteistöllä 678-411-876-2 tehtiin 7.5.2024 uusi tarkastus kehotuksen mukaisten toimenpiteiden valvomiseksi. Tarkastuksen perusteella todettiin, että kevätkatselmuskierroksella 7.6.2023 havaitut jätteet ovat edelleen kiinteistöllä. Todettiin, että annettua kehotusta ei ole noudatettu.

Asianosaiselle on 13.5.2024 ja 31.10.2024 lähetetty kuulemiskirje ja varattu hallintolain 34 §:n ja uhkasakkolain 22 §:n mukaisesti tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Selitystä pyydettiin erityisesti siitä, miksi kehotuksen mukaisia toimenpiteitä ei ole tehty. Kirjallinen selvitys tuli toimittaa 30 vrk kuluessa tiedoksisaannista. Asianosainen on saanut kuulemiskirjeen tiedoksi haastetiedoksiannolla 2.1.2025. Asianosainen ei ole antanut asiaan vastinetta.

Perustelut

Alue on siistimistarpeessa tavaroista ja jätteistä aiheutuvan epäsiisteyden, roskaantumisen, maiseman rumentumisen, viihtyisyyden vähentymisen sekä muun niihin rinnastettavan haitan vuoksi. Jätelain 74 §:n mukaan Piehingin Osakaskunta alueen haltijana on siivoamisvelvollinen, jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta taikka jos roskaaja ei huolehdi

siivoamisvelvollisuudestaan. Asianosaisella on ollut mahdollisuus antaa asiaan liittyvää selvitystä kuulemisen yhteydessä.

Kaikki jätteeksi luokiteltavat materiaalit tulee toimittaa asianmukaisiin vastaanottopisteisiin ja mahdollinen käyttökelpoinen materiaali tulee varastoida asianmukaisesti. Käytöstä poistetut ja maastoon hylätyt veneet sekä venetrailerit katsotaan olevan jätelain mukaisesti jätettä. Alueelle tuotujen maa-ainesten vähäinen määrä sekä alueen sijainti ja maa-ainekasan kasvittuneisuus huomioiden ylijäämämaiden ei katsota aiheuttavan jätelain 72 §:ssä tarkoitettuja haittoja. Tarvittaessa maa-ainekasaa voi edelleen maisemoida ja tasata alueelle. Kiinteistön omistaja vastaa aluelle jo tuotujen maa-ainesten haittomuudesta ja siitä, ettei alueelle tuoda lisää maa-ainekasaa tai puutarhajätteitä. Maa-ainesten läjittäminen ilman suunnitelmallista hyödyntämistä rinnastetaan maankaatopaikkaan, mikä on ympäristöluvanvaraista toimintaa.

Asiakirjat on toimitettu tiedoksi osakaskunnan hoitokunnan puheenjohtajalle lähettämisaikana tiedossa olevien yhteystietojen mukaan. Hoitokunta käyttää osakaskunnan puhevaltaa tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa sekä edustaa muutoin osakaskuntaa.

Jätelaki (646/2011) 5 §:

*Tässä laissa tarkoitetaan jätteellä ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.*

Jätelaki (646/2011) 72 §:

*Ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).*

Jätelaki (646/2011) 73 §:

*Roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.*

Jätelaki (646/2011) 74 § 1. mom. kohta 6:

*Jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta taikka jos roskaaja ei huolehdi siivoamisvelvollisuudestaan, siivoamisvelvollinen on:*

*6) muun kuin 1–5 kohdassa tarkoitettun alueen haltija, jos siivoaminen ei ole kokonaisuutena arvioiden kohtuutonta ottaen huomioon haltijan mahdollisuudet ehkäistä roskaantumista tai huolehtia siivoamisesta, roskaantumisen määrä ja roskaantuneen alueen sijainti sekä muut näihin rinnastettavat seikat.*

Jätelain (646/2011) 126 §:n mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo jätelakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa sekä määrätä näin menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Jätelaki (646/2011) 129 §:

*Valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.*

Uhkasakkolain (1113/1990) 22 §:n mukaan asianosaiselle on ennen uhkasakon asettamista ja tuomitsemista taikka teettämis- tai keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevan asian ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään.

Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6 § 1. mom:

*Uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko.*

Uhkasakkolaki (1113/1990) 19 § 1. mom:

*Uhan asettaneen viranomaisen on lähetettävä Maanmittauslaitokselle ilmoitus kiinteistöä koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin. Uhan asettaneen viranomaisen tai sen määräyksestä asianomaisen valvovan viranomaisen on lähetettävä vastaava ilmoitus asiaa koskevista myöhemmistä päätöksistä ja päävelvoitteen täyttämisestä.*

Jätelain (646/2011) 144 §:n mukaan kunnan viranomaisen voi periä maksun tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen lain 126 §:ssa tarkoitetun kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi. Ympäristövalvonnan taksa on hyväksytty Raahen kaupungin Rakennetun ympäristön lautakunnassa (14.12.2022 § 195) ja tullut voimaan 1.2.2023.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011) 5, 72-75, 126, 129, 137, 144 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6-8, 18-20, 22-24 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Raahen kaupungin ympäristövalvonnan taksa (rakennetun ympäristön ltk: 14.12.2022 § 195)

Liitteet

Kehotus 30.6.2023

Tarkastuspöytäkirja 7.5.2024

Kuuleminen 13.5.2024

Kuuleminen 31.10.2024

Kuulemisen tiedoksianto 2.1.2025

Esittelijä

Johtava ympäristötarkastaja Tuikkanen Niini

Päätösesitys

Lupa- ja valvontajaosto määrää jätelain (646/2011) 126 §:n nojalla asianosaista Piehingin Osakaskuntaa toimimaan seuraavien päävelvoitteiden (1 ja 2) mukaisesti:

1. Poistamaan Pohjaskarin kalasataman alueelta kiinteistöltä Piehingin jakokunta 678-411-876-2 kaikki käytöstä poistetut, roskaantumista aiheuttavat jätteet, kuten rengaskumit, tiiliskivet, kuormalavat ja muut puujätteet, peltitynnyrit ja metallisäiliöt sekä käytöstä poistetut veneet ja venetrailerit 30.6.2025 mennessä.

2. Toimittamaan ympäristövalvontaan kopiot kaikista kuiteista (kuitti, siirtoasiakirja, romutustodistus tms.) koskien jätteiden toimittamista asianmukaisiin vastaanottopisteisiin 15.7.2025 mennessä. Kuitit tulee toimittaa sähköpostitse ymparisto@raahe.fi tai postitse Tekninen keskus / Ympäristövalvonta, Rantakatu 8 E, 92100 Raahе.

Lupa- ja valvontajaosto asettaa jätelain 129 §:n nojalla päävelvoitteen 1 tehosteeksi uhkasakon 5 000 euroa ja päävelvoitteen 2 tehosteeksi uhkasakon 500 euroa.

Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä eikä noudattamatta jättämiselle ole pätevää syytä, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n nojalla tuomita uhkasakot maksettavaksi.

Tämän määräyksen antamiseksi tehdyistä valvontatoimista peritään Raahen kaupungin ympäristövalvonnan taksan (14.12.2022 § 195) maksutaulukon mukaisesti 210 euroa.

Kiinteistön haltijan on sen käyttöoikeuden luovuttaessaan ilmoitettava luovutuksensaajalle, minkälainen päävelvoite ja uhka kiinteistöä koskee. Lisäksi kiinteistön haltijan on ilmoitettava Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa tästä päätöksestä uhkasakkolain 19 §:n edellyttämällä tavalla Maanmittauslaitokselle, jotta kiinteistöä koskevasta velvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta tehtäisiin merkintä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Jakelu

Piehingin Osakaskunta (hoitokunnan puheenjohtaja, ote + valitusosoitus, todisteellinen tiedoksianto)

Maanmittauslaitos

Laskutus

Päätös

Hyväksyi esityksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Henna Laurila esitteli asian kokoukselle.